

Valtuusto

Aika 07.11.2022 klo 18:00 - 20:06

Paikka Vihtavuoren koulu, Koulutie 2, 41330 Vihtavuori

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 37	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
§ 38	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 39	Talouden ja hallinnon tarkastuspalveluiden hankinta vuosille 2023 - 2025	6
§ 40	Lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2021 esitettyihin kysymyksiin	9
§ 41	Syksyn 2022 talousarviomuutokset	13
§ 42	Vuoden 2023 talousarvion lähetekeskustelu	18
§ 43	Vuoden 2023 tuloveroprosentin määrittäminen	19
§ 44	Vuoden 2023 kiinteistöveroprosentin määrittäminen	21
§ 45	Eropyyntö luottamustoimesta	24
§ 46	Kirkonkylä; Kuukkasentien asemakaavan muutos	26
§ 47	Kuntapaikat oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2023	31
§ 48	Pöytäkirjamerkinnot	34

Osallistujat

Jäsenet	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Autio Markku	jäsen	
	Eskonen Tero	jäsen	
	Haimakka Eliisa	jäsen	
	Hintikka Joonas	jäsen	
	Hokkanen Harri	jäsen	
	Hokkeri Severi	jäsen	
	Häkkinen Jukka	jäsen	
	Immonen Tomi	jäsen	
	Kalmari Leena	puheenjohtaja	
	Kalmari-Reina Maare	jäsen	
	Kautto Katariina	jäsen	
	Kautto Marjukka	jäsen	
	Kautto-Koukka Leena	jäsen	
	Koivisto Kari	jäsen	
	Korhonen Aira	jäsen	
	Koskela Tomi	jäsen	
	Kupiainen Anne	jäsen	
	Leinonen Anne	jäsen	
	Leppänen Tommi	2. varapuheenjohtaja	
	Maukonen Jani	jäsen	
	Nieminen Kirsi	jäsen	
	Niinikoski Milla	jäsen	
	Pekonen Tarmo	jäsen	
	Pihlajasaari Helena	jäsen	
	Puttonen Olli	jäsen	
	Puupponen Antti	jäsen	
	Puupponen Pasi	jäsen	
	Pylkäs Anna-Mari	jäsen	
	Ruotsalainen Harry	jäsen	
	Saranen Mikko	jäsen	
	Savonen Tero	jäsen	
	Suomala Sakari	jäsen	
	Tammenoja Esko	jäsen	
	Tiihonen Ilkka	jäsen	
	Toikkanen Auli	jäsen	
	Valkonen Petri	jäsen	
	Vestola Marko	jäsen	
	Vilhunen Amanda	jäsen	
	Åkerman Arto	jäsen	
	Hassel Lari	varajäsen	
	Ortju Jonna	varajäsen	
	Kauko Sinijärvi	varajäsen	
Poissa	Halinen Jarno		
	Hytönen Marko		
	Virtanen Mikko		
	Anttonen Juhani		

Muut	Pannula Maria Linda Leinonen Antti-Pekka Hokkanen Jussi Silpola Eero Raittila Janne Laiho Mirja Ahoniemi Mari Holmstedt Kristiina Itäranta Sanna Laitinen	nuorisovaltuuston edustaja kunnanjohtaja pöytäkirjanpitäjä sivistysjohtaja talous- ja henkilöstöjohtaja tekninen johtaja perusturvajohtaja kaavoitusjohtaja hallinnon suunnittelija järjestelmäasiantuntija
------	--	--

Allekirjoitukset

Kalmari Leena
puheenjohtaja

Hokkanen Antti-Pekka
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 37 - 48 §:t

Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Leinonen Anne
pöytäkirjantarkastaja

Häkkinen Jukka
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja nähtävänä

Pöytäkirja on nähtävillä kunnan verkkosivuilla alkaen 11.11.2022

Valtuusto

§ 37

07.11.2022

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Valtuusto 07.11.2022 § 37

Kutsu valtuuston kokoukseen on vähintään neljä päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle, kunnanhallituksen jäsenille ja kunnanjohtajalle. Kutsu valtuuston kokoukseen on lähetetty 27.10.2022. Samassa ajassa kokouksesta on annettu yleisesti tieto julkisten kuulutusten ilmoitustaululla ja kunnan verkkosivuilla. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Valtuusto

§ 38

07.11.2022

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Valtuusto 07.11.2022 § 38

Päätösehdotus

Valtuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla toisin päätä.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Anne Leinonen ja Jukka Häkkinen.

Tarkastuslautakunta	§ 62	21.10.2022
Valtuusto	§ 39	07.11.2022

Talouden ja hallinnon tarkastuspalveluiden hankinta vuosille 2023 - 2025

Tarkastuslautakunta 21.10.2022 § 65

Valmistelija: hallintojohtaja Antti-Pekka Hokkanen, puh. 040 195 6559

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. (Kuntalaki (410/2015) 121 §)

Hallintosäännön mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä yhteisö. Tilintarkastajan toimikausi on valtuuston toimikautta vastaavat vuodet (tilikaudet) tai enintään kuusi vuotta (tilikautta). Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi julkishallinnon ja -talouden hyväksytty tilintarkastaja. Tilintarkastajat toimivat tehtävissään virkavastuulla. Sama tilintarkastusyhteisö hoitaa kuntakonserniin kuuluvan yhteisön hallinnon ja talouden tarkastamisen.

Tarkastuslautakunta käsitteli kilpailutusta kokouksessaan 17.8.2022 § 45 ja 22.9.2022 § 54 päättäen käynnistää tilintarkastuspalvelujen kilpailutuksen siten että talouden ja hallinnon tarkastuspalvelut kilpailutetaan tilikausiksi 2023 – 2025. Lisäksi sopimusta voidaan jatkaa kahdella optiovuodella vuosiksi 2026 – 2027. Option käyttö ilmoitetaan tarjouspyynnössä erikseen mainittuna aikana.

Tarjouspyynnön valmistelu

Hankinnan kohteena on Laukaan kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen suorittaminen sekä tarjouspyynnössä erikseen mainitut muut tarkastuspalvelut. Valintakriteereiksi tarkastuslautakunta päätti asettaa hinnan (painoarvo 40 %) ja laadun (painoarvo 60 %). Laadun kriteereiksi päätettiin asettaa tarjottavan vastuullisen tilintarkastajan kokemus julkisyhteisöjen tarkastuksesta, painoarvo 30 %, avustavan tarkastajan työkokemus kuntien taloushallinnosta ja kuntien tilintarkastuksesta, painoarvo 20 % sekä vastuullisen tarkastajan HTM/KHT työkokemus, painoarvo 10 %.

Hankintamenettelynä on avoin menettely. Hankinnan kokonaistaloudellisen edullisuuden valintaperusteena on paras hinta-laatusuhde. Hankinnan ennakoitu arvo ylitti kansallisen kynnyksarvon, joten hankinnassa noudatetaan hankintalaki (1397/2016).

Hankinta aloitettiin julkaisemalla hankintailmoitus HILMA -palvelussa (www.hankintailmoitukset.fi) 22.9.2022. Samaan aikaan tarjouspyyntöasiakirjat asetettiin sähköisesti saataville Tarjouspalvelu.fi -portaalissa. Tarjoajien oli

Tarkastuslautakunta
Valtuusto

§ 62
§ 39

21.10.2022
07.11.2022

mahdollista esittää kysymyksiä 10.10.2022 klo 12.00 mennessä. Esitettyihin kysymyksiin julkaistiin vastaukset Tarjouspalvelu.fi -portaalissa.

Tarjouspyyntö on oheisaineistona.

Tarjousten jättö ja tarjousten avaus

Tarjoukset tuli jättää sähköisessä muodossa 17.10.2022 klo 12.00 mennessä Tarjouspalvelu.fi -portaalissa. Määräaikaan mennessä saatiin neljä (4) tarjousta. Tarjouksen jättivät BDO Audiator Oy, Itä-Suomen Tilintarkastus OY, KPMG Oy Ab ja TALVEA Julkishallinnon palvelut Oy. Määräajan jälkeen ei tarjouksia saapunut. Tarjoukset avattiin 17.10.2022 klo 12.06.

Tarjousten vertailu

Tarjoukset tarkastettiin ja vertailtiin tarjoajien kelpoisuus, tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus ja vertailukriteerit. Tarjousvertailu, josta on poistettu liike- ja ammattisalaisuudet, on oheisaineistona.

Kaikki tarjoajat täyttävät tarjouspyynnön soveltuvuus- ja vähimmäisvaatimukset.

Tarjouspyynnön mukaisesti kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytettiin parasta hinta/laatusuhdetta. Vertailuperusteiksi tarjouspyynnössä ilmoitettiin kokonaishinta vuodelle, painoarvo 40 %, tarjottavan vastuullisen tilintarkastajan työkokemus julkisyhteisöjen tarkastuksesta, painoarvo 30 %, avustavan tilintarkastajan työkokemus, painoarvo 20 % sekä vastuullisen tarkastajan HTM/KHT työkokemus, painoarvo 10 %.

Tarjouspyynnössä on esitetty tarkemmin kuinka pisteytys muodostuu hinnan ja kokemuksen mukaan.

Tarjouksen kokonaispistemäärä oli 100. Eniten pisteitä saanut tarjous katsotaan hinta/laatusuhteeltaan parhaaksi.

Vertailussa tarjoajat saivat pisteitä seuraavasti:

Hinta 40 %	€
BDO Audiator Oy	21 520
Itä-Suomen Tilintarkastus Oy	22 830
TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy	29 530
KPMG Oy Ab	30 420
Laatu 60 %	
BDO Audiator Oy	60
Itä-Suomen Tilintarkastus Oy	60
TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy	60
KPMG Oy Ab	55

Tarkastuslautakunta	§ 62	21.10.2022
Valtuusto	§ 39	07.11.2022

Kokonaispisteet

BDO Auditor Oy	100,00
Itä-Suomen Tilintarkastus Oy	97,70
TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy	89,15
KPMG Oy Ab	83,30

Laukaan kunnan talouden ja hallinnon tarkastuspalveluiden tehtävistä vuosille 2023 - 2025 saatujen tarjousten perusteella BDO Auditor Oy jätti kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen.

Hankintapäätöksen tiedoksiannolla ei synny sopimusta osapuolten välille. Sitova sopimus syntyy tilaajan ja valitun toimittajan välille vasta, kun osapuolet ovat allekirjoittaneet hankintasopimuksen.

Esittelijä Puheenjohtaja

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että Laukaan talouden ja hallinnon tarkastuspalveluiden tuottajaksi vuosille 2023-2025 valitaan BDO Auditor Oy, joka jätti hinta/laatusuhteeltaan parhaan tarjouksen.

Kuntakonserniin kuuluvat yhtiöt ja yhteisöt tekevät kukin erilliset päätökset ja sopimukset tarkastuspalveluiden suorittamisesta valitun toimittajan kanssa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän kohdalta kokouksessa.

Sihteri Jari Paavilainen ei ollut läsnä tämän pykälän aikana ja sihteerinä toimi puheenjohtaja Helena Pihlajasaari.

Valtuusto 07.11.2022 § 39
644/02.08.00.01/2022

Päätös Tarkastuslautakunnan esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus	§ 225	31.10.2022
Valtuusto	§ 40	07.11.2022

Lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2021 esitettyihin kysymyksiin

Kunnanhallitus 31.10.2022

valmistelija: talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila, puh. 040 663 7306

Kuntalain 121.5 § mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Kunnanvaltuusto on merkinnyt tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2021 kokouksessaan 6.6.2022 § 22.

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta on arvioinut kunnan talousarviossa 2021 esitettyjen tavoitteiden toteutumisen. Tarkastuslautakunnan esityksessä valtuustolle se piti myönteisenä, että kehittämistyötä tehdään runsaasti ja että henkilöstöasioita hoidetaan monipuolisesti. Kehittämiskohteina korostettiin tavoitteiden ja niiden mittareiden asettamista sekä hallittua kasvua. Riskeinä tarkastuslautakunta nosti esiin avainhenkilöriskin, tuottojen ja kulujen epätasapainon ja velkamäärän kasvun.

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta on laajasti arvioinut kunnan taloudellista tilaa. Arvioinnin lisäksi tarkastuslautakunta on esittänyt kunnanhallitukselle kysymyksiä arviointikertomuksen luvussa 10.

Seuraavassa esitetään tarkastuslautakunnan esittämät kysymykset sekä kunnanhallituksen vastaukset kysymyksiin:

1. Minkälaisiin toimiin hallitus ryhtyy saadakseen Laukaaseen hallittu kasvu?

Laukaan kunnan asukasluku on laskenut vuosina 2018-2021, mitä ennen se on noussut useiden kymmenien vuosien ajan. Muutamien vuosien laskevasta asukasluvusta huolimatta Laukaan asukasluku on vielä 2010-luvun aikana ollut kokonaisuutena selvästi kasvava. Keski-Suomessa Laukaan lisäksi vain Jyväskylä, Muurame ja Uurainen ovat vastaavasti kasvaneet 2010-luvulla.

Tilastokeskuksen vuonna 2021 julkaiseman väestöennusteen mukaan Laukaan asukasluku laskisi joka vuosi ennustejaksolla 2021-2040. Yhteensä asukasluku laskisi noin 770 asukkaalla eli noin 4,2 % ja olisi vuonna 2040 noin 18.000. Väestöennusteen mukaan Laukaa kärsisi noin 30-40 asukkaan muuttotappiota noin vuoteen 2033 asti, minkä jälkeen kokonaisnettomuutto kääntyisi vähitellen kasvuun ja positiiviseksi. Luonnollinen väestönkehitys sen sijaan heikkenisi koko ennustejakson ajan ja vuonna 2040 kuolisi noin 50 laukaalaista enemmän kuin syntyisi.

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 225
§ 40

31.10.2022
07.11.2022

Kunnan keinot vaikuttaa luonnolliseen väestönkehitykseen ovat hyvin rajalliset. Mikäli tilastokeskuksen ennustemalli osuu oikeaan, vuoteen 2040 mennessä kuolisi noin 390 asukasta enemmän kuin syntyisi.

Vastavuoroisesti tulo- ja lähtömuuttoon kunnan toimenpiteillä voidaan vaikuttaa, joskin siihenkin rajallisesti. Luonnollinen väestönkehitys huomioiden asukasluvun kasvattamiseksi tulisi muuttovoiton olla vähintään 21 asukasta vuosittain. Tilastokeskus ennustaa muuttotappiota keskimäärin 20 asukasta vuodessa. Asukasluvun säilyttämiseksi tai kasvattamiseksi Laukaan tulisi kyetä houkuttelemaan keskimäärin vähintään 41 tulomuuttajaa ennustetta enemmän.

Pitkällä aikavälillä kunnan asukasluvun kasvua voidaan pitää yhtenä hyvänä kunnan elinvoimaisuuden mittarina. Asukasluvun kasvattaminen ei kuitenkaan ole kunnan tehtävä eikä elinehto. Kunta voi olla elinvoimainen ja menestyä vaikka sen asukasluku ei kasvaisi. Kasvu voi myös tarkoittaa eri asioita. Pelkkä asukasluvun kasvu tai lasku ei kerro kaikkea. Kasvua voidaan mitata eri mittareilla. Elinvoimaisuutta voi edistää myös työllisyysasteen kasvu, yritysten liikevaihdon kasvu tai työpaikkaomavaraisuuden kasvu vaikka samaan aikaan väkiluku pienenesi.

Laukaan uudessa kuntastrategiassa ei aseteta varsinaista kasvu- tai asukaslukutavoitetta. Kuntastrategia sen sijaan tähtää siihen, että asukkaat, henkilöstö ja yritykset Laukaassa ovat tyytyväisiä ja kunnan talous on tasapainossa. Strategia ei ole ristiriidassa asukasluvun kasvutavoitteen kanssa, muttei myöskään edellytä sitä.

Asukasluvun kasvattaminen vaatii kunnalta taloudellisia panostuksia. Tilastollisissa tarkasteluissa havaitaan, että ainakin lyhyellä aikavälillä kasvavat kunnat ja kaupungit itse asiassa rahoittavat itse muuttovoittonsa eli muuttoliikkeen myötä kunnalle muodostuu nettokustannuksia. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että muuttoliike koostuu pääasiassa opiskelijoista ja opiskelleista nuorista aikuisista ja lapsiperheistä ja keskimäärin vasta yli 30-vuotiaat asukkaat tuottavat kunnalle nettotuloja (tarkastelu perustuu vuosien 2016-2018 taustatietoihin). Lisäksi muuttoliikkeen mahdollistaminen edellyttää kunnalta panostuksia maanostoon ja kaavoitukseen sekä investointeja yhdyskuntarakenteeseen, mikä vastavuoroisesti kasvattaa ylläpidettävän omaisuuden määrää.

Laukaan kunnan taloustilanne on haastava. Kunnan taloudessa on rakenteellista alijäämää eikä taseessa ole kertyneitä ylijäämiä. Kunnan on kyettävä tasapainottamaan taloutensa nopeasti, jotta se täyttää kuntalain mukaiset vaatimukset eikä painu kriisikunnaksi.

Kunnanhallitus katsoo, että asukasluvun kasvattamisen sijaan kunnan tulee ensisijaisesti tavoitella strategian mukaisia tavoitteita, kuten tasapainoista taloutta, tyytyväisiä asukkaita ja yrityksiä sekä hyvinvoivia työyhteisöjä. Näiden

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 225
§ 40

31.10.2022
07.11.2022

uskotaan luovan positiivista kierrettä, joka lisää Laukaan elinvoimaa, vetovoimaa ja pitovoimaa ja sen myötä pitkällä aikavälillä ehkä myös kasvattaa kunnan asukaslukua. Kunnanhallitus varmistaa osaltaan, että kuntastrategia ohjaa kunnan toimintaa ja strategiset tavoitteet toteutuvat. Strategian toimeenpanoa ohjataan ensisijaisesti talousarvioiden avulla. Kasvun hallinnassa ja ohjaamisessa olennaisia toimenpiteitä käynnistyy vuonna 2023, kun maankäytön rakennemalli päivitetään ja elinkeino-ohjelman toimeenpano käynnistyy. Maankäytön rakennemallin pohjalta laaditaan myöhemmin myös asumisen ohjelma, jossa otetaan kantaa asumisen alueelliseen ohjaamiseen Laukaassa.

2. Miten hallitus aikoo tulevien investointien ajoittamisessa toimia velkamäärän kasvun hillitsemiseksi?

Laukaan kunnan lainakanta oli vuoden 2021 päättyessä 5538 euroa asukasta kohden. Se oli 2072 euroa Manner-Suomen ja 2546 euroa Keski-Suomen keskiarvoa korkeampi. Keski-Suomessa oli viisi kuntaa, joilla oli Laukaa korkeampi asukaskohtainen lainakanta.

Kuntakonsernien lainakannat ovat kuntien lainakantoja paremmin vertailukelpoisia, koska varsinkin suuret kaupungit toteuttavat olennaisen osan toiminnastaan ja investoinneistaan konserniyhtiöiden kautta. Laukaan kuntakonsernilla oli vuoden 2021 päättyessä lainaa 8617 euroa asukasta kohden, mikä on 937 euroa enemmän kuin Manner-Suomen ja 834 euroa Keski-Suomen keskiarvoa enemmän. Kahdeksalla kuntakonsernilla Keski-Suomessa oli Laukaata korkeampi asukaskohtainen lainakanta.

Laukaa on investoinut 2010-2020-luvuilla mittavasti palvelukiinteistöihin. Lainaa on otettu investointien rahoittamiseen. Vastavuoroisesti kunnan kiinteistöihin kohdistuva korjausvelka on pieni.

Investoinnit ovat lainakannan lisäksi kasvattaneet kunnan poistoja ja vaikuttavat siten kunnan talouteen sekä lainanhoitokulujen että poistojen kautta. Osa kunnan rakennushankkeista on toteutettu kiinteistöleasingrahoituksella, minkä johdosta niiden kustannukset eivät näy lainakannassa ja poistoissa vaan suoraan käyttötalouden kuluissa leasingvuokrana. Kiinteistöleasingkohteiden arvo on yhteensä noin 40 miljoonaa euroa.

Kunnan väestökehityksen suunta on viime vuosina muuttunut. Asukasluku on laskenut ja väestöennusteen mukaan se ei kasva tulevinakaan vuosina. Erityisesti väestökehitykseen ja väestörakenteen muutokseen perustuen tulevia investointitarpeita tulee harkita tarkoin. Investointien tarveharkintaa on korostettu hankesuunnittelussa ja hankesuunnitteluryhmiltä edellytetään vaihtoehtotarkasteluja, joissa huomioidaan myös sellaiset vaihtoehtoiset toimintatavat, joilla investointi voidaan välttää. Erityisesti sivistyspalvelujen tilahankkeissa on erityisen tärkeää huomioida joustavat tilavaihtoehdot, jotka

Kunnanhallitus	§ 225	31.10.2022
Valtuusto	§ 40	07.11.2022

mahdollistavat tiloista luopumisen, mikäli niille ei tulevaisuudessa enää ole käyttöä.

Kuntataloutta ei kuitenkaan voi osaoptimoida vain velkamäärää tarkastellen. Taloutta tulee johtaa kokonaisuutena ja Laukaan talouden akuutein ja suurin haaste on tuloksetekokyky. Mikäli tosiasiasa tarpeellisia tilahankkeita ei toteuteta investointina vaan esimerkiksi vuokramallilla, syntyy niistä todennäköisesti suurempi välitön tulosvaikutus. Jokaisen investointihankkeen kohdalla on siten tehtävä sekä tarkkaa tarveharkintaa koko hankkeen toteuttamisesta että taloudellisten vaikutusten arviointia eri toteutustapojen välillä. Joissain tilanteissa investointi velkarahalla on kokonaistaloudellisesti järkevin ja jopa ainoa mahdollinen vaihtoehto.

Tuleville vuosille kunnanhallituksella on tavoitteena osana talousarvion laadintaohjetta asettaa entistä tarkempi investointikehys, joka ohjaa kuntatalouden kannalta kestävästi investointien tasoa taloussuunnittelussa. Investointikehys voi olla monivuotinen siten, että mikäli se yhtenä vuonna ylitetään, voidaan se korvata vastavuoroisesti toisena vuonna alittamalla kehysraja.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa kunnanvaltuustolle yllä olevan lausunnon tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2021 esitettyihin kysymyksiin.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 07.11.2022 § 40
233/00.03.00/2022

Päätös	Kunnanhallituksen esitys hyväksyttiin.
--------	--

Kunnanhallitus	§ 226	31.10.2022
Valtuusto	§ 41	07.11.2022

Syksyn 2022 talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 31.10.2022

Valmistelija: talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila, puh. 040 663 7306, taloussuunnittelupäällikkö Anne Toikka, puh. 050 315 3307.

Syksyn talousarviomuutokset koostuvat käyttötalouden, rahoitusosan ja investointiosan muutoksista. Talousarviomuutokset perustuvat talouden seurantatietoihin ja ne on valmisteltu talouden vuosikellon mukaisessa aikataulussa. Valtuusto hyväksyi Laukaan kunnan talousarvion kokouksessaan 7.12.2021 § 73. Talousarviomuutokset ja talouden sopeutusohjelma hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 6.6.2022 § 27.

Käyttötalouden muutokset

Talousarvion käyttötalousosassa sitovia eriä ovat tulosityksikköjen toimintatulojen ja toimintamenojen erotus eli toimintakate.

1. Konsernihallinnossa esitetään 150.000 euron lisämäärärahaa elinkeinopalveluiden tulosityksikköön. Kunnan työmarkkinatuen osuuden ennakoitaan ylittyvän 114.430 euroa talousarvioon nähden. Lisäksi esitetään 35.570 euron lisäystä sisäiseen vuokraan. Sisäisen vuokran kasvu johtuu työllisyysyksikön tiloihin tehtyjen muutostöiden kustannuksista, jotka lisäävät sisäisen vuokran määrää.

Lisäksi talousarviomuutosten yhteydessä elinkeinopalveluiden tulosityksikön käyttösuunnitelmaa päivitetään siten, että sekä tuloja että menoja vähennetään. Muutoksella ei ole vaikutusta toimintakatteeseen.

2. Perusturvalautakunta esittää seuraavia talousarviomuutoksia:

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri on antanut kunnille tulevan vuoden talousennusteen. Laukaan kunnan osuus kuluvan vuoden ennustetusta ja aiempien vuosien toteutuneesta alijäämästä on 3.817.782 euroa. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä on kirjattu varauksena 2.886.045 euroa. Kuluvan vuoden lisämäärärahatarpeena esitetään näiden erotuksena olevaa 932.000 euroa. Myös sairaanhoitopiirin alainen Keski-Suomen seututerveyskeskus on antanut talousennusteen, jonka mukainen alijäämän kattamistarve on 429.000 euroa. Terveyspalvelujen lisämäärärahatarve on yhteensä 1.361.000 euroa, ja tulosityksikön toimintakate on esitetyn jälkeen – 38.125.460 euroa. Sosiaalityön tulosalueella on lastensuojelussa ilmennyt seitsemän lapsen/nuoren sijoitustarve. Sopeutustoimin ei kyetä kattamaan kaikkia uusia menoja. Sosiaalityön lisämäärärahatarve on 100.000 euroa. Tulosityksikön toimintakate on esitetyn jälkeen –7.458.620 euroa.

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 226
§ 41

31.10.2022
07.11.2022

Vanhus- ja vammaispalveluun aiemmin esitetyt ja myönnetyt lisämäärärahat kotihoidon työvoiman vuokraukseen ja vammaispalvelulain mukaisiin kuljetuksiin eivät ole olleet riittävät. Henkilöstön saatavuus jatkunut haasteellisena. Jatkuva vuokratyövoiman käyttö on ollut välttämätöntä asiakkaiden palvelujen lakisääteiseen tuottamiseen. Kotihoidon palvelujen ostot ylittyvät 300.000 euroa. Vammaispalvelulain mukaiset kuljetuksia on toteutunut arvioitua enemmän ja menot ylittyvät 50.000 euroa. Vammaisten henkilökohtaisen avun palvelut ylittyvät 50.000 euroa. Kehitysvammaisten palveluasumiseen ja laitoshoittoon on tullut uusia asiakkuuksia alkuperäisen talousarvion laadinnan jälkeen. Näiden kustannusvaikutus on 500.000 euroa. Vanhus- ja vammaispalvelun lisämäärärahatarve on yhteensä 900.000 euroa. Tulosityksikön toimintakate on esitetyn jälkeen -20.090.620 euroa.

3. Sivistyslautakunta esittää talousarviomuutoksena varhaiskasvatuksen menojen vähentämistä 451.000 eurolla. Varhaiskasvatuksessa on tullut säästöä vuorohoidon ja palvelurahan arvioitua pienemmästä käytöstä. Lisäksi kotihoidon tarve on ollut ennakoitua pienempää.

Perusopetuspalveluiden kulujen ennakoidaan ylittyvän 661.000 euroa. Menot ylittyvät erityisesti henkilöstökuluissa, sillä vuoden aikaan on jouduttu lisäämään annettavan opetuksen määrää ja palkkaamaan opettajia ja koulunkäynninohjaajia tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksen järjestämiseksi. Perusopetukseen on tulossa tuloja 170.000 arvioitua enemmän. Kokonaisuutena perusopetuksen talous on toteutumassa 491.000 euroa talousarviota heikommin. Lukion tulosityksikön kustannusten ennakoidaan alittavan budjetin 40.000 eurolla.

Muutosten jälkeen sivistyspalveluiden vuoden 2022 talousarvion toimintakate säilyy muutetun talousarvion mukaisena, 46.795.250 eurossa.

4. Tekninen lautakunta esittää seuraavia talousarviomuutosta:

Työllisyysyksikölle 1.4.2022 vuokrattuun toimitilaan on tehty muutostöitä, joiden kustannukset ovat jääneet pois vuoden 2022 talousarviosta. Tilapalvelu on sopinut, että työllisyysyksikkö maksaa toimitilan muutostyökustannukset sisäisen vuokran yhteydessä. Tilapalvelun sisäisiin vuokratuloihin esitetään lisättävän 35.570 euroa ja toimitilan muutokustannuksiin 118.000 euroa, jolloin teknisen palvelualueen toimintakate heikkenee talousarviomuutosten seurauksena 82.430 euroa.

Rahoitusosan muutokset

Talousarvion rahoitusosassa sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoituserät ja suunnitelman mukaiset poistot

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 226
§ 41

31.10.2022
07.11.2022

Vuoden 2022 verotuloarviota korotetaan 1.302.000 euroa miljoonaa euroa. Verotuloarvio perustuu Kuntaliiton veroennustekehikon ennakoimaan verotulon määrään. Valtionosuuksia ennakoidaan kertyvän 600.000 euroa muutettua talousarviossa esitettyä enemmän. Suurin osa johtuu veromenetysten kompensatioiden määrän kasvusta aiempaan ennakkotietoon verrattuna. Korkotuottoja ennakoidaan kertyvän 11.500 euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän.

Poistot

Viimeisimmän poistolaskennan mukaan poistojen ennakoidaan kertyvän 260.000 euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän.

Investointiosan muutokset

Talousarvion investointiosassa sitovia eriä ovat investointimenot ja –tulot investointikohteittain.

Vihtavuoren koulukeskuksen rakennusurakan yhteydessä puretun vanhan koulurakennuksen purkukustannuksia ei voida käsitellä kouluhankkeen investointikustannuksena. Purkamisen kustannukset ovat ensisijaisesti käyttötalouden menoa. Rakennuksen purkamismenot voidaan kuitenkin aktivoida tontin hankintamenona, kun rakennus puretaan tontin saattamiseksi rakentamiskelpoiseksi uudisrakennusta tai tontin muuta käyttöä varten. Aktivoinnissa on noudatettava varovaisuuden periaatetta siten, että tontin aktivoitu hankintameno ei muodostu sen todennäköistä luovutusarvoa tai muutoin määriteltyä käyttöarvoa suuremmaksi hankintamenona. Tekninen lautakunta esittää, että purkukustannukset 223.860 euroa aktivoidaan tontin hankintamenona maa- ja vesialueisiin.

Kirkonkylän koulun D –rakennuksen muutostöihin esitetään 300.000 euron määrärahan lisäystä. Kyseessä on osakokonaisuus Kirkonkylän koulun muutostöiden investoinnista, jonka kokonaisbudjetti on 1,8 miljoonaa euroa ja joka on jaksotettu kolmelle vuodelle siten, että vuodelle 2022 määrärahavaraus oli 500.000 euroa. Hankkeelle varattu määräraha ei riitä D-rakennuksen muutostöihin. D –rakennukseen kohdistuneet kustannukset 285.515 on kirjattu omalle kustannuspaikalleen ja tarvittava lisämääräraha ohjataan tälle kustannuspaikalle. Muutostyöt ovat osa vahvistettua hankesuunnitelmaa sekä urakkasopimusten sisälle kuuluvaa kokonaisuutta.

Vihtavuoren päiväkodin lämmitysjärjestelmän muutostöiden menoihin esitetään 111.870 euron lisämäärärahaa, ja rahoitusosuuksiin 71.870 euron lisäystä, jolloin talousarviomuutoksen nettovaikutus on 40.000 euroa. Maalämpöjärjestelmän rakentamiseen sekä tarvittaviin rakennusteknisiin muutostöihin varattiin vuoden 2022 talousarviossa investointimäärärahaa 100.000 euroa. Toteutuneet kustannukset ovat 211.870 euroa.

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 226
§ 41

31.10.2022
07.11.2022

Pienten investointien kokonaismääräraha vuodelle 2022 on 500.000 euroa, joka jaetaan kohteille teknisen lautakunnan hyväksymässä käyttösuunnitelmassa. Määräraha on tarkoitettu investointiluonteisiin urakkasuorituksiin, jotka tehdään joko kunnan omana työnä tai puitesopimusurakoitsijoiden toimesta. Työohjelmassa olleiden ja suunniteltujen korjausrakoiden edetessä on ilmennyt välitöntä korjaustarvetta, jota ei ole voitu jättää tekemättä. Määräraha ei tule riittämään kaikkiin niihin kohteisiin, joiden kunnostustöihin tänä vuonna on varauduttu. Tilapalvelu esittää pienten investointien määrärahaan 50.000 euron lisäystä.

Kokonaisuudessaan investointimenoja esitetään lisättävän 461.870 euroa. Rahoitusosuuksia saadaan 71.870 euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Nettoinvestoinnit kasvavat muutosten myötä 390.000 euroa.

Talousarvion kokonaisuus muutosten jälkeen

Talousarviomuutosten jälkeen kunnan toimintakate heikkenee 2,6 miljoonaa euroa. Verorahoitus toteutuu aiemmin ennakoitua myönteisemmin, mutta tulojen lisääntyminen ei riitä kokonaisuudessaan kattamaan käyttötalouden toimintakatteen heikkenemistä; vuosikate heikkenee 0,7 miljoonaa euroa. Poistojen ennakoitaan toteutuvan 0,26 miljoonaa euroa aiemmin arvioitua pienempinä, jolloin talousarviomuutokset heikentävät tilikauden tulosta 0,4 miljoonaa euroa. Tilikauden tulokseksi ennakoitaan muodostuvan -1,8 miljoonaa euroa. Kertynyt ylijäämä on esitettyjen talousarviomuutosten jälkeen 9.600 euroa. Rahoituslaskelmassa sitovia eriä ovat antolainojen lisäys, antolainojen vähennys sekä lainakannan muutokset. Esitettyjen talousarviomuutosten seurauksena tilikauden lainakanta kasvaa 1,1 miljoonaa euroa. Yhteensä lainakanta kasvaa tilikaudella 7,1 miljoonaa euroa ollen vuoden lopussa 111,1 miljoonaa euroa eli 5914 euroa asukasta kohden.

Pöytäkirjaan liitetään erittely talousarviomuutoksista, laskelma talousarviomuutosten vaikutuksista tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan sekä pöytäkirjanotteet lautakuntien muutosesityksistä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy esitetyt ja liitteenä olevat muutokset vuoden 2022 talousarvioon.

Päätös

Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 07.11.2022 § 41
701/02.02.00.02/2022

Kunnanhallitus	§ 226	31.10.2022
Valtuusto	§ 41	07.11.2022

Päätös Perussuomalaisten valtuustoryhmä esitti, että valtuusto ei myönnä teknisen palvelualueen käyttötalouteen 118.000 euron lisämäärärahaa ja että toimintakatteen heikkenemistä vastaava 82.430 euron säästö etsitään palvelualueen sisältä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tullut valtuustoryhmän esitys ja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: Suoritetaan äänestys siten, että ne jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat perussuomalaisten valtuustoryhmän esitystä äänestävät "EI".

Äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 34 "JAA" ääntä ja 8 "EI" ääntä.

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen esityksen tulleen valtuuston päätökseksi.

Liitteet

- 1 Rahoituslaskelma
- 2 Talousarviomuutokset koonti
- 3 Talousarviomuutokset yksiköittäin
- 4 Tuloslaskelma
- 5 Äänestystiedot § 41

Kunnanhallitus	§ 227	31.10.2022
Valtuusto	§ 42	07.11.2022

Vuoden 2023 talousarvion lähetekeskustelu

Kunnanhallitus 31.10.2022

valmistelija: talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila, puh. 040 663 7306

Kunnanjohtajan esitys vuoden 2023 talousarvioksi on esitelty valtuustolle 24.10.2022. Esityksestä käydään talousarvion laadinta-aikataulun mukaisesti lähetekeskustelu kunnanvaltuuston kokouksessa 7.11.2022. Lähetekeskustelussa valtuustoryhmät voivat esittää kannanottojaan ja omia näkemyksiään kunnanjohtajan talousarvioesitykseen, jotka huomioidaan jatkovalmistelussa. Kannanotot tulee toimittaa sihteerille ja ne liitetään talousarviota koskevaan pöytäkirjaan. Kunnanhallitus tekee oman esityksensä ensi vuoden talousarviosta kokouksessaan 21.11.2022 ja kunnanvaltuuston on määrä hyväksyä talousarvio kokouksessaan 5.12.2022.

Esittelijä Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että kunnanjohtajan talousarvioesityksestä käydään lähetekeskustelu. Lähetekeskustelussa valtuustoryhmät voivat esittää talousarvioesitykseen kannanottojaan ja näkemyksiään, jotka huomioidaan talousarvion jatkovalmistelussa.

Päätös Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 07.11.2022 § 42
700/02.02.00/2022

Päätös Valtuusto kävi lähetekeskustelun kunnanjohtajan talousarvioesityksestä.

Pöytäkirjan liitteenä valtuustoryhmien kannanotot talousarvion valmisteluun.

Liitteet

- 6 Keskustan kannanotto talousarvion lähetekeskusteluun
- 7 SDPn kannanotto talousarvion lähetekeskusteluun
- 8 Perussuomalaisten kannanotto talousarvion lähetekeskusteluun
- 9 Kokoomuksen kannanotto talousarvion lähetekeskusteluun
- 10 Vihreiden kannanotto talousarvion lähetekeskusteluun
- 11 Kristillisten kannanotto talousarvion lähetekeskusteluun

Kunnanhallitus § 228 31.10.2022
Valtuusto § 43 07.11.2022

Vuoden 2023 tuloveroprosentin määrääminen

Kunnanhallitus 31.10.2022

valmistelija: talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila, puh. 040 663 7306

Kunnanjohtajan talousarvioesitys vuodelle 2023 on esitelty valtuustolle 24.10.2022. Talousarvioesitys on laadittu vuonna 2022 käytössä olevalla tuloveroprosentilla huomioiden hyvinvointialueuudistuksesta johtuva 12,64 %-yksikön veroprosenttileikkaus, joka koskee kaikkia kuntia. Tuloveroprosentti vuonna 2023 on näin ollen esityksessä 8,86 %. Kunnanjohtajan talousarvioesitys ei sisällä muutosehdotuksia myöskään kiinteistöveroprosentteihin.

Seuraavassa taulukossa on eritelty verolajeittain vuoden 2023 talousarvioesityksen verotuloarvio. Verotulojen määräksi vuonna 2023 arvioidaan 42,9 miljoonaa euroa ja ne laskevat kuluvan vuoden tilinpäätösennusteen tasosta 35,5 miljoonaa euroa eli 45,3 prosenttia.

VEROTULOT (1000 €)			muutos 2022-2023		
TILIVUOSI	TP 2021	TA/M 2022	TA 2023	€	%
VEROLAJI					
Kunnallisvero	65 450	67 830	33 752	-34 078	-50,2 %
Yhteisövero	4 118	4 280	2 988	-1 292	-30,2 %
Kiinteistövero	5 853	6 290	6 134	-156	-2,5 %
VEROTULO	75 421	78 400	42 874	-35 526	-45,3 %

Verotulojen lasku johtuu hyvinvointialueuudistukseen liittyvistä verotulojen leikkauksista. Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämistä ja siten niiden kustannukset siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Tämän takia kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Merkittävä osa tulojen siirtoa tehdään kunnallisveron kautta.

Ansiotuloverotukseen tehtävät muutokset toteutetaan niin, että niillä on mahdollisimman vähän vaikutusta verovelvollisten verotuksen tasoon. Näin ollen kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennetaan yhtä paljon: 12,64 prosenttiyksikköä.

Kuntien vuoden 2023 tuloveroprosenttien määräämisestä on säädetty Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain 55 §:n muuttamisesta annetussa laissa, jonka mukaan kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 228
§ 43

31.10.2022
07.11.2022

tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä.

Vastaavasti on säädetty Verotusmenettelystä annetun lain 91 b §:n muuttamisesta annetussa laissa. Säännöksen tarkoituksena on estää verotuksen kiristyminen sen johdosta, että kuntien tehtävien siirtäminen hyvinvointialueille ja valtion rahoituksen piiriin edellyttää valtion veron korotuksia.

Tuloveroprosentti vuodelle 2023 ilmoitetaan siis prosenttiyksikön sadasosan tarkkuudella.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa verohallitukselle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä tuloveroprosentin suuruus.

Vuodelle 2023 veroprosenttimuutoksia ei voi tehdä, mutta vuoden 2024 veroennusteen mukaan laskettuna yhden prosenttiyksikön muutos lisää tai vähentää Laukaan kunnan verotuloja noin 3,3 miljoonaa eurolla ja 40.000 euroa vuodessa ansaitsevan verorasitusta noin 25 eurolla kuukaudessa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että vuoden 2023 tuloveroprosentiksi hyväksytään 8,86 %.

Päätös

Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 07.11.2022 § 43
763/02.03.01.00/2022

Päätös

Kunnanhallituksen esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus	§ 229	31.10.2022
Valtuusto	§ 44	07.11.2022

Vuoden 2023 kiinteistöveroprosentin määrääminen

Kunnanhallitus 31.10.2022

valmistelija: talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila, puh. 040 663 7306

Kunnanjohtajan talousarvioesitys vuodelle 2023 on esitelty valtuustolle 24.10.2022. Esitys on tehty vuonna 2022 voimassa olevilla kiinteistöveroprosenteilla. Myös tuloveroprosentti on talousarvioesityksessä oletettu vuoden 2022 tasolle huomioiden hyvinvointialueuudistuksesta johtuva veroprosenttileikkaus.

Eri kiinteistöveroilla on erilaiset valtion asettamat vaihteluvälit, joiden puitteissa kunnat saavat päättää kiinteistöveroprosentistaan. Vaihteluvälien ylärajoja korotettiin maan hallituksen toimesta vuosina 2018-2019. Yleisen kiinteistöveron sekä muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin ylärajaa korotettiin 1,80 prosentista 2,00 prosenttiin ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin ylärajaa 0,90 prosentista 1,00 prosenttiin. Ylärajojen korotuksilla tavoiteltiin valtakunnallisesti kiinteistöverotulojen 100 miljoonan euron korotusta edeltävän hallituskauden aikana, mikä vähennettiin kuntien valtionosuuksista.

Vuonna 2020 Laukaan kiinteistöveroprosentteja korotettiin vaihteluvälien korotuksia vastaavasti eli yleistä ja muiden kuin vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosenttia korotettiin 0,20 prosenttiyksiköllä ja vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosenttia 0,10 prosenttiyksiköllä. Korotuksella haettiin noin 0,7 miljoonan euron korotusta verotuloihin. Vuosien 2020-2021 toteutuneet kiinteistöverotulot olivat keskimäärin 650.000 euroa vuotta 2019 korkeammat.

Laukaan kiinteistöveron tuotto on esityksen mukaan noin 67 prosenttia suurimmasta mahdollisesta kiinteistöveron tuotosta, joka syntyisi jos kaikki kiinteistöveroprosentit nostettaisiin vaihteluvälien ylärajoille. Kiinteistöveron tilitykset ovat noin 326 euroa asukasta kohden.

Kunnanjohtajan talousarvioesityksen mukaisesti kiinteistöveroprosentteja esitetään säilytettäväksi vuoden 2022 tasolla. Seuraavassa taulukossa on kuvattu kiinteistöveron vaihteluväli, Laukaan kiinteistöveroprosentti vuonna 2023, kiinteistöveron tuotto kiinteistöverolajeittain ja sen suhteellinen osuus koko kiinteistöveron tuotosta sekä potentiaalinen kiinteistöveron maksimituotto, jos kiinteistöverot päätettäisiin nostaa vaihteluvälin ylärajoille.

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 229
§ 44

31.10.2022
07.11.2022

KIINTEISTÖVERON VAIHTELUVÄLI JA KIINTEISTÖVERO 2023

	Vaihteluväli 2023	Vero 2023	Muutos %-yks vrt. 2022	Tuotto, € 2023	Osuus, %	Tuotto, € jos maksimi	Tuotto-osuus maksimista
Yleinen kiinteistövero	0,93 % - 2,00 %	1,30 %	0,00	2 777 000	44,7 %	4 272 308	65,0 %
Vakituisen asunnon kiinteistövero	0,41 % - 1,00 %	0,70 %	0,00	2 857 000	46,0 %	4 081 429	70,0 %
Muun asuinrakennuksen kiinteistövero	0,93 % - 2,00 %	1,40 %	0,00	355 000	5,7 %	507 143	70,0 %
Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero	2,00 % - 6,00 %	3,00 %	0,00	24 000	0,4 %	48 000	50,0 %
Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero	0,00 % - 2,00 %	1,10 %	0,00	195 000	3,1 %	354 545	55,0 %
Voimalaitoksen kiinteistövero	0,00 % - 3,10 %	2,85 %	0,00	0	0,0 %	0	0 %
YHTEENSÄ				6 208 000	100,0 %	9 263 425	67,0 %
				Kiinteistöveron tilityksen korjaukset*	-74 000		
				Kiinteistöveron tilitykset yhteensä	6 134 000		
				Kiinteistöveron tilitykset €/as	326		

*tilitykset ajoittuvat osittain ko. tilikauden ulkopuolelle

Yleisen kiinteistöveron vaihteluväli on 0,93-2,00. Yleistä kiinteistöveroa sovelletaan maapohjaan ja esimerkiksi elinkeinotoimintaa palveleviin teollisuus-, toimisto-, konttori- ja varistorakennuksiin.

Vakituisiin asuinrakennuksiin sovellettavan veroprosentin vaihteluväli on 0,41-1,00. Kunta voi halutessaan vahvistaa erikseen kiinteistöveroprosentin myös muille asuinrakennuksille kuin vakituisille asunnoille. Tämä koskettaa lähinnä vapaa-ajan rakennuksia. Muun asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli on 0,93-2,00.

Kunnanvaltuusto voi määrätä erikseen veroprosentin, jota sovelletaan voimalaitokseen sekä ydinpolttoaineen loppusijoituslaitokseen kuuluviin rakennuksiin ja rakennelmiin. Tämä veroprosentti on enintään 3,10. Kiinteistöverolaissa voimalaitoksina pidetään kaikkia sähkövoimaa tuottavia laitoksia. Vesi- ja tuulivoimalaitoksiin, joiden nimellisteho on enintään 10 megavolttiampeeria, sovelletaan kuitenkin yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Valtuusto voi määrätä kiinteistöverolain 13 a §:n nojalla alhaisemman kiinteistöveroprosentin tuloverolain 22 §:ssä tarkoitetun yleishyödyllisen yhteisön omistamalle rakennukselle ja sen maapohjalle, silloin jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti voi olla alimmillaan 0,00 prosenttia. Mikäli kunnanvaltuusto tämän päätöksen tekee, se koskettaa kaikkia verohallinnon määrittelemiä kunnan alueella sijaitsevia yleishyödyllisiä yhteisöjä. Kunnan arvioidaan saavan vuonna 2022 kiinteistöveron tuottoja yleishyödyllisiltä yhteisöiltä 195.000 euroa. Yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentiksi esitetään 1,10 prosenttia, joka on sama kuin vuonna 2022.

Kunnanvaltuusto voi määrätä erikseen rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin, jonka vaihteluväli on 2,00-6,00 prosenttia.

Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit Verohallitukselle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Kunnanhallitus	§ 229	31.10.2022
Valtuusto	§ 44	07.11.2022

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että vuoden 2023 kiinteistöveroprosentit säilyvät vuoden 2022 tasolla ja ne määrätään seuraavasti:

yleinen	1,30 %
vakituiset asuinrakennukset	0,70 %
muut asuinrakennukset	1,40 %
rakentamaton rak. paikka	3,00 %
yleishyödylliset yhteisöt	1,10 %
voimalaitokset	2,85 %

Päätös

Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 07.11.2022 § 44
764/02.03.02.00/2022

Päätös

Kunnanhallituksen esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus	§ 230	31.10.2022
Valtuusto	§ 45	07.11.2022

Eropyyntö luottamustoimesta

Kunnanhallitus 31.10.2022

Kalevi Virtanen on 26.9.2022 pyytänyt eroa keskusvaalilautakunnan varapuheenjohtajan tehtävästä henkilökohtaisiin syihin vedoten.

Kunnallisesta luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin, joka on tässä tapauksessa valtuusto. (kuntalaki 70 §)

Keskusvaalilautakunnan jäsenen tai varajäsenen tulee olla vaalikelpoinen kyseiseen toimielimeen (kuntalaki § 74), mutta henkilön ei tarvitse olla valtuutettu tai varavaltuutettu.

Jotta kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet mahdollisuuksien mukaan edustaisivat edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä, on kustakin äänestäjäryhmästä valittu yksi edustaja kunnes viisi vaaleissa esiintynyttä äänestäjäryhmää on saanut edustuksensa. Vaikka säännös ei tätä edellytä, käytännössä on useimmiten valittu viisi eniten ääniä kunnallisvaaleissa saanutta äänestäjäryhmää. Niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, keskusvaalilautakuntaan ei saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa.

Toimielintä koskevissa valinnoissa tulee huomioida, mitä on sanottu kuntalain 74 § vaalikelpoisuudesta toimielimiin, sekä Tasa-arvolain 4 a § 1, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuunottamatta olla vähintään 40 % naisia tai 40 % miehiä. Vaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä.

Esittelijä Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle seuraavaa:

1. Kalevi Virtaselle myönnetään ero keskusvaalilautakunnan jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävästä.
2. Valitsee uuden jäsenen keskusvaalilautakuntaan ja nimeää uuden varapuheenjohtajan.

Päätös Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus	§ 230	31.10.2022
Valtuusto	§ 45	07.11.2022

Valtuusto 07.11.2022 § 45
753/00.00.01.02/2022

Päätös

1. Valtuusto päätti myöntää Kalevi Virtaselle eron keskusvaalilautakunnan jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävistä.

2. Valtuusto valitsi yksimielisesti keskusvaalilautakunnan jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi Olavi Aapajärven.

Kunnanhallitus	§ 78	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 162	05.09.2022
Kunnanhallitus	§ 232	31.10.2022
Valtuusto	§ 46	07.11.2022

Kirkonkylä; Kuukkasentien asemakaavan muutos

Kunnanhallitus 11.04.2022 § 78

Valmistelija: kaavasuunnittelija Anna Haapanen, puh. 050 524 8064

Kuukkasentien asemakaavan muutos on tullut vireille kunnanhallituksen hyväksyessä vuoden 2021 kaavoituskatsauksen 14.6.2021 §206. Kaavahanketta koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut yleisesti nähtävillä 24.6.-9.7.2021. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetettiin tiedoksi Keski-Suomen ELY-keskukselle, Keski-Suomen museolle, kunnan tekniselle lautakunnalle, Laukaan Vesihuolto Oy:lle, Keski-Suomen pelastuslaitokselle, Loimua Oy:lle, Elenia Oy:lle ja Telia Oy:lle. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin lausunnot Keski-Suomen museolta, Keski-Suomen pelastuslaitokselta ja Loimua Oy:ltä.

Asemakaavan muutos sijoittuu Laukaan kirkonkylän taajaman keskustaan, Vuojärven ranta-alueelle. Asemakaavan muutos koskee korttelin 955 tontteja 4 ja 5, ja se sijoittuu kiinteistölle Ala-Vuojärvi 410-409-2-171. Kaavamuutoshanke on käynnistynyt yksityisen maanomistajan aloitteesta, ja hankkeeseen liittyy asemakaavan käynnistämissopimus. Kaavamuutoshankkeessa tutkitaan mahdollisuutta rivitalojen, paritalojen tai erillispientalojen sijoittamiselle kaavamuutoksen kohteena oleville tonteille. Suunnittelualueen pinta-ala on yhteensä noin 0,84 ha.

Kaavamuutosalueella on voimassa seuraava asemakaava: Laukaan kirkonkylän asemakaavan muutos, Itä-Vuojärvi (hyväksytty Laukaan kunnanvaltuustossa 19.2.2007 §3). Asemakaavan muutoshankkeeseen liittyen suunnittelualueella tullaan tekemään viitasammakoita koskeva luontoselvitys keväällä 2022.

Kaavaluonnoksen ratkaisu:

Kaavamuutoksessa suunnittelualueelle sijoittuvat tontit yhdistetään yhdeksi tontiksi, jolloin muodostuu korttelin 955 tontti 4. Tontin käyttötarkoitus osoitetaan asuinpienalojen korttelialueena (AP), mikä sallii rivi-, pari- ja erillispientalojen rakentamisen. Tontin rakennusoikeuden määrä osoitetaan tehokkuusluvulla $e=0,20$, mikä on linjassa lähialueen rivitalotonteille osoitetun rakennusoikeuden määrän kanssa. Tontille osoitetaan suurin sallittu kerroslukumäärä kaksi (II). Tontille osoitetaan ohjeelliset rakennusalat sekä ohjeelliset rakennusalat auton pysäköintipaikalle (a) ja talousrakennuksille (t). Tontin itäosassa säilytetään pohjois-eteläsuuntainen saunarakennukselle

Kunnanhallitus	§ 78	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 162	05.09.2022
Kunnanhallitus	§ 232	31.10.2022
Valtuusto	§ 46	07.11.2022

osoitettu rakennusala (sa), joka kulkee nykyisessä asemakaavassa rantatonttien läpi yhtenäisenä vyöhykkeenä. Tontin länsireunaan Vuojärven rantaan osoitetaan alueen osa, jolla sijaitseva ekologinen yhteys tulee säilyttää (s-1). Alueella oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain luonnon ja maisemanhoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet.

Yleisissä kaavamääräyksissä annetaan seuraavat rakennusten sijoittelua, massoittelemia ja julkisivujen ulkonäköä koskevia määräykset, joilla ohjataan uudisrakentaminen sopimaan alueen yleisilmeeseen ja ympäröivään rakennuskantaan:

- Rakennuksissa tulee käyttää pääasiassa harjakattoa. Tontin kaikkien rakennusten kattokaltevuuden tulee olla sama. Katot tulee rakentaa avoräystäin. Katemateriaalin värin tulee olla musta tai tummanharmaa. Kattokaltevuuden tulee olla 1:3. Umpiseinäpinnat tulee olla vaaleita rappaus-, tiili- tai puupintoja. Erillisten varistorakennusten ja autosuojien julkisivuissa tulee noudattaa samoja ohjeita kuin asuinrakennuksissa.
- Rakennusten julkisivuja tulee jäsentää ulokkein, kuten kuisteilla, parvekkeilla, erkereillä, katoksilla tms.
- Rakennusten suora yhtenäinen seinäpituus saa olla enintään 30 metriä.
- Rakennusten massoittelemassa ei tule käyttää kaarevia muotoja.
- Erillisten autokatosten ja talousrakennusten avulla tulee muodostaa suojaisia pihapiirejä.
- Suunnittelussa tulee huomioida rakennustapaohjeet (Laukaan kirkonkylä, Itä-Vuojärven alue, 18.4.2005).

Autopaikoitusta koskien on annettu seuraavat määräykset:

- Autopaikat: vähintään 1,5 autopaikkaa/asunto.
- Rakennuslupapiirustuksessa on esitettävä autonsäilytyspaikan (-paikkojen) ja jätehuoltokatoksen (-rakennuksen) sijainti.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää asettaa liitteen mukaisen asemakaavaluonnoksen 14 päivän ajaksi julkisesti nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten MRL 62§:n mukaisesti.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus	§ 78	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 162	05.09.2022
Kunnanhallitus	§ 232	31.10.2022
Valtuusto	§ 46	07.11.2022

Valmistelija: kaavasuunnittelija Anna Haapanen, puh. 050 524 8064

Kuukkasentien asemakaavan muutosta koskeva kaavaluonnos on ollut yleisesti nähtävillä 21.4. – 6.5.2022 välisen ajan. Asemakaavaluonnoksesta lähetettiin lausuntopyynnöt Keski-Suomen ELY-keskukselle, Keski-Suomen museolle, Keski-Suomen pelastuslaitokselle, kunnan tekniselle lautakunnalle, Laukaan Vesihuolto Oy:lle, Telia Oy:lle, Elenia Oy:lle ja Loimua Oy:lle. Lisäksi kaavaluonnoksen nähtävilläolosta tiedotettiin suunnittelualueen maanomistajaa. Luonnoksesta saatiin lausunnot Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen pelastuslaitokselta, Telia Oy:ltä ja Loimua Oy:ltä, ja lisäksi siitä jätettiin yksi mielipide. Saatuihin lausuntoihin ja mielipiteeseen on laadittu vastineet, jotka ovat liitteenä.

Kaavaluonnosvaiheen jälkeen alkukesästä 2022 suunnittelualueella on tehty kaavahanketta koskeva viitasammakkoselvitys (Viitasammakkoselvitys, Kuukkasentien asemakaavan muutos. Laukaan kunta/ FCG Finnish Consulting Group Oy, 5.7.2022), jossa on selvitetty viitasammakon esiintymistä kaavamuuotosalueella. Selvityksessä kaavamuuotosalueella ei havaittu viitasammakkoa. Viitasammakkoselvitys on kaavaselostuksen liitteenä.

Kaavaehdotuksen ratkaisu:

Kaavaluonnos on valmisteltu kaavaehdotukseksi huomioiden alueella tehty luontoselvitys sekä saadut lausunnot ja mielipide. Kaavaluonnosta on ehdotusvaiheessa muutettu merkittävimmin seuraavilta osin:

- Saunan rakennusala koskevaan määräykseen on lisätty tieto vain yhden saunarakennuksen sallimisesta: *”Rakennusala, jolle saa sijoittaa yhden saunarakennuksen, jonka kerrosala on enintään 25 m². Sauna on liitettävä vesi- ja viemäriverkostoon.”* Tällä osoitetaan, että vaikka tontille rakentuisi useampia asuinrakennuksia, voi sille rakentaa vain yhden saunarakennuksen.
- Saunan rakennusalan itärajaa on siirretty neljä metriä itään päin.
- Ranta-alueelle on lisätty määräys istutettavasta alueen osasta.
- Kaavaan on tehty kaavateknisiä korjauksia, joissa tontin rajoja on korjattu kulkemaan pääosin kiinteistörajojen mukaisesti.

Esittelijä Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää asettaa em. liitteen mukaisen asemakaavaluonnoksen ehdotuksena nähtäville 30 päivän ajaksi MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n tarkoittamalla tavalla.

Kunnanhallitus	§ 78	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 162	05.09.2022
Kunnanhallitus	§ 232	31.10.2022
Valtuusto	§ 46	07.11.2022

Päätös Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 31.10.2022

Valmistelija: kaavasuunnittelija, Anna Haapanen, puh. 050 524 8064

Kuukkasentien asemakaavan muutosta koskeva kaavaehdotus on ollut yleisesti nähtävillä 15.9. – 17.10. 2022 välisen ajan. Kaavaehdotuksesta lähetettiin lausuntopyyntö Keski-Suomen ELY-keskukselle, Keski-Suomen museolle, Laukaan kunnan tekniselle lautakunnalle, Laukaan Vesihuolto Oy:lle, Keski-Suomen pelastuslaitokselle, Elenia Oy:lle, Telia Oy:lle ja Loimua Oy:lle. Ulkopaikkakuntalaisia maanomistajia tiedotettiin kirjeellä kaavaehdotuksen nähtävilläolosta.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunnot Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen museolta, Keski-Suomen pelastuslaitokselta, Telia Oy:ltä ja Laukaan Vesihuolto Oy:ltä. ELY-keskuksella ja Keski-Suomen museolla ei ollut huomautettavaa kaavamuutosehdotukseen. Pelastuslaitos totesi lausunnossaan, että asemakaavan muutokselle ei ole henkilö- ja paloturvallisuuden kannalta estettä. Telia Oy toi lausunnossaan esiin, että Teliällä on kaapeleita kyseisellä asemakaavan muutosalueella, ja esitti kaapeleiden siirtoa ja suojausta koskevan huomion. Laukaan Vesihuolto Oy toi lausunnossaan esiin, että muutosalueella sijaitsee heidän vesiputkistoaan, ja että ennen mahdollisia purku-/rakennustöitä on oltava hyvissä ajoin yhteydessä heihin. Lisäksi se lausui, että muutosalueen kiinteistöllä ei ole valmiina viemäröintiä, joka tulee rakentaa ennen mahdollisia uusia rakennuksia. Kaavaehdotukseen ei saapunut muistutuksia. Kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen pääsisällöt sekä niihin annetut vastineet ovat liitteenä.

Kaavaehdotus on valmisteltu hyväksymiskäsittelyyn kaavaehdotuksesta saadut lausunnot huomioiden. Niissä ei ollut erityistä huomautettavaa kaavaehdotusratkaisuun, eikä kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen kaavaratkaisuun ole tehty muutoksia. Kaava-asiakirjoihin on täydennetty ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen ehdotusvaiheen hallituskäsittelyn pykälänumero, tiedot kaavaehdotuksesta saaduista lausunnoista sekä kunnanhallituksen hyväksymiskäsittelyn päivämäärä.

Kunnanhallitus	§ 78	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 162	05.09.2022
Kunnanhallitus	§ 232	31.10.2022
Valtuusto	§ 46	07.11.2022

Esittelijä Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se
- hyväksyy kaavaehdotuksesta saatuihin lausuntoihin laaditut vastineet.
- hyväksyy asemakaavaehdotuksen MRL 52 §:n tarkoittamalla tavalla.

Päätös Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 07.11.2022 § 46
229/10.02.03/2022

Päätös Kunnanhallituksen esitys hyväksyttiin.

Liitteet

- 12 Kaavakartta, hyväksyminen. Kuukkasentien asemakaavan muutos.
- 13 Kaavaselostus, hyväksyminen. Kuukkasentien asemakaavan muutos.
- 14 Kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen pääsisällöt ja niihin laaditut vastineet. Kuukkasentien asemakaavan muutos.

Perusturvalautakunta	§ 55	20.10.2022
Kunnanhallitus	§ 231	31.10.2022
Valtuusto	§ 47	07.11.2022

Kuntapaikat oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2023

Perusturvalautakunta 20.10.2022 § 55

Valmistelija: perusturvajohtaja Mirja Ahoniemi, puh. 040 5503 719

Keski-Suomen alueen kuntia pyydetään tarkistamaan ja vahvistamaan kuntapaikkojen määrä oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2023. Kuntien ja ELY-keskuksen välisissä sopimuksissa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain huomioon ottaen kuntien vastaanottoresurssit.

Tänä vuonna kuntapaikkoja on Keski-Suomessa tarjolla yhteensä 291 paikkaa, joihin ELY-keskus on tähän mennessä sijoittanut 55 kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saanutta henkilöä. Keski-Suomen ELY-keskuksen ja kuntien välisissä kuntapaikkasopimuksissa kuntapaikat on varattu pääasiassa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijaperheille ja yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille.

Hallitus on esittänyt budjettiriihessä vuoden 2023 pakolaiskiintiöksi 1 050 henkilöä. Lopullisen päätöksen tekee eduskunta hyväksyessään talousarvion joulukuussa.

Valtio tukee ELY-keskuksen kanssa sopimuksen tehneitä kuntia taloudellisesti suojelua saaneiden vastaanotossa. Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta 6845 €/vuosi alle 7-vuotiaista lapsista ja 2 300 €/vuosi yli 7-vuotiaista henkilöistä. Korvausaika on 4 vuotta kiintiössä tulleista henkilöistä ja 3 vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä. Laskennallinen korvaus tullaan ensi vuoden alusta alkaen jakamaan kunnan ja hyvinvointialueen kesken.

Korvauksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella, josta järjestetään erillinen lausuntokierros syksyllä 2022. Valtioneuvoston luonnoksessa laskennallinen korvaus esitetään jaettavaksi kuntien ja hyvinvointialueiden välillä seuraavasti:
Alle 7-vuotiaat: kunta 95 % ja hyvinvointialue 5 %
7-vuotta täyttäneet: kunta 85 % ja hyvinvointialue 15 %.

Lisäksi kunnalle ja hyvinvointialueelle korvataan todellisten kulujen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muita erityiskustannuksia, tulkkaus- ja käännöspalveluja sekä toimeentulotukikustannuksia.

Perusturvalautakunta	§ 55	20.10.2022
Kunnanhallitus	§ 231	31.10.2022
Valtuusto	§ 47	07.11.2022

Keski-Suomessa laaditun oleskeluluvan saaneiden kuntiin sijoittamisen strategian ja kunnan kotouttamisohjelman mukaan vastaanoton tulee olla suunniteltua ja vastaanottoon tulee varautua riittäväillä henkilöstöresursseilla varsinkin kotouttamisen alkuvaiheessa. Turvapaikanhakijoiden saapuminen kuntapaikoille edellyttää työvoiman rekrytointia määräaikaisena. Kulut korvautuisivat laskennallisilla korvauksilla.

Esittelijä	Perusturvajohtaja Mirja Ahoniemi
Päätösehdotus	Perusturvalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että 1. Laukaan kunta varaa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille vuonna 2023 15 kuntapaikkaa, varaus tehdään ensisijaisesti perheille. 2. Kiintiöpakolaisille ei varata kuntapaikkoja. 3. Kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville varataan 230 paikkaa vuonna 2023.
Päätös	Perusturvajohtajan päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 31.10.2022

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää perusturvalautakunnan esityksen mukaisesti.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 07.11.2022 § 47
777/04.03.01.01/2022

Päätös	1. Perussuomalaisten valtuustoryhmä esitti, että Laukaan kunta ei varaa myönteisen oleskeluluvan saaneilla turvapaikanhakijoille vuonna 2023 kuntapaikkoja.
--------	---

Puheenjohtaja totesi, että oli tullut valtuustoryhmän esitys ja teki seuraavan äänestusehdotuksen: Suoritetaan äänestys siten, että ne jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat

Perusturvalautakunta	§ 55	20.10.2022
Kunnanhallitus	§ 231	31.10.2022
Valtuusto	§ 47	07.11.2022

perussuomalaisten valtuustoryhmän esitystä äänestävät "Ei".

Äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 33 "JAA" ääntä ja 9 "Ei" ääntä.

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen esityksen tulleen valtuuston päätökseksi kohdan yksi osalta.

2. Kunnanhallituksen esitys hyväksyttiin.

3. Perussuomalaisten valtuustoryhmä esitti kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville varataan 100 paikkaa vuonna 2023.

Puheenjohtaja totesi, että oli tullut valtuustoryhmän esitys ja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: Suoritetaan äänestys siten, että ne jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat perussuomalaisten valtuustoryhmän esitystä äänestävät "Ei".

Äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 34 "JAA" ääntä ja 8 "Ei" ääntä.

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen esityksen tulleen valtuuston päätökseksi kohdan kolme osalta.

Liitteet

15 Äänestystiedot § 47

Valtuusto

§ 48

07.11.2022

Pöytäkirjamerkinnot

Valtuusto 07.11.2022 § 48

Pöytäkirjaan tehtiin seuraavat merkinnät:

Ilmoitus valtuustoryhmän muutoksesta:

Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtajana toimii Ilkka Tiihonen,
varapuheenjohtajana Harri Hokkanen

Valtuustoaloitteet:

Kokoomus: Joulukuun valtuuston kokouksen jouluruokailusta luopuminen ja varojen lahjoittaminen hyväntekeväisyyteen.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 37, § 38, § 40, § 42, § 48

Muutoksenhakukiello

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 410/2015 § 136).

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 39

VALITUSOSOITUS JA OIKAISUSOHJE

I Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen. Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee: - yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua; - sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai - sitä, että 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Tiedoksianto sähköisesti

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Muutoksenhaku-aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa. Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- hankinta-asia, jota valitus koskee
- valittajan vaatimukset
- perusteet vaatimukselle.

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeudelle osoitettu valitus toimitetaan osoitteella

Markkinaoikeus
Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen.

Hankintayksikkö, jolle ilmoitus tehdään, on Laukaan kunnanhallitus

Postiosoite: PL 6, 41341 Laukaa
Käyntiosoite: Laukaantie 14, 41340 Laukaa
Sähköpostiosoite: kirjaus@laukaa.fi
Puhelinnumero: 014 2675000

II Hankintaoikaisuohje

(hankintalain mukainen hankintaoikaisu)

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä *hankintalaki*) 135 §:n mukaan sellaisen hankintayksikön päätöksen tai muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun korjaamiseksi, johon ei muutoin sovelleta hankintalakia, voidaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä *hankintaoikaisu*).

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintayksiköltä hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen suostumuksella katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen päätöksen tiedoksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa on käytävä ilmi

- päätöksen tehnyt viranomainen (viranhaltija tai toimielin), jolle oikaisuvaatimus osoitetaan, sekä päätöksen päivämäärä ja pykälä tai diaarinumero
- päätös, johon haetaan oikaisua
 - miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua ja millaista oikaisua siihen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla oikaisua vaaditaan
 - oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
 - jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite
 - jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava laatijan yhteystiedot

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Viranomainen, jolle hankintaoikaisu tehdään, on Laukaan kunnanhallitus

Postiosoite: PL 6, 41341 Laukaa
Käyntiosoite: Laukaantie 14, 41340 Laukaa

Sähköpostiosoite: kirjaus@laukaa.fi
Puhelinnumero: 014 2675000

Hankintaoikaisun käsittelyn maksullisuus

Hankintaoikaisun käsittelystä ei peritä maksua.

Hankintaoikaisun johdosta annettuun päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Jos hankintapäätöstä koskevasta asiasta halutaan valittaa kunnallisvalituksella hallinto-oikeuteen, on hankintapäätöksestä tehtävä ennen tätä kuntalain mukainen oikaisuvaatimus asianomaiselle toimielimelle. Yllä löytyvät tiedot kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Hankintapäätöksestä on siten mahdollista tehdä samanaikaisesti hankintaoikaisu hankintapäätöksen tehneelle viranomaiselle ja kuntalain mukainen oikaisuvaatimus asianomaiselle toimielimelle.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 41, § 43, § 44, § 45, § 47

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen **tiedoksisaannista**.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Osoite ja postiosoite:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksinumero: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Laukaan kunnan kirjaamosta.

Postiosoite: PL 6, 41341 Laukaa
Käyntiosoite: Laukaantie 14, 41340 Laukaa
Sähköpostiosoite: kirjaus@laukaa.fi
Puhelinnumero: 014 2675000

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 – 13.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 46

VALITUSOSOITUS/KAAVAT

Tähän päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusoikeus ja valitusperuste

Valtuuston päätökseen haetaan muutosta kirjallisella valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Päätökseen on oikeutettu valittamalla hakemaan muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, sekä Laukaan kunnan jäsen. Keski-Suomen ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa valitusoikeus. Rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan on myös valitusoikeus. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, kunnan valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen tietoon silloin, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Valituskirjelmän sisältö

Kunnallisvalitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja.

Valituksen perille toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon:
HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS

Kirjaamo

Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, Hämeenlinna

Aukioloaika: 8:00 – 16:15

Puhelin: 029 56 42200 (vaihde)

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015). Oikeudenkäyntimaksun suuruus hallinto-oikeudessa on 270 euroa